

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ŠUMPERK, 8. KVĚTNA 63

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ
/Příloha ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ „HLUCHÁK“ - verze č. 7/
(podle dodatku č. 2 , č.j. ZŠHL/307/2018, ze dne 1.9. 2018)

č.j.: ZŠHL/211/2016

platnost od 1.9. 2016

Šumperk 1.9. 2021 - aktualizace

HLUCHÁK

Bc. Lenka Janků
vedoucí vychovatelka

Mgr. Pavel Křivohlávek
ředitel školy

Identifikační údaje

Předkladatel: **Základní škola Šumperk, 8. května 63**
Adresa: 8. května 63, 787 01 ŠUMPERK
IČO: 00 852 317
RED-IZO: 600 148 459
IZO: 102 680 639
Kontakty: tel.: 581 031 301, 603 894 220 – sekretářka
tel.: 581 031 302, 603 116 969 - ředitel
e-mail: pavelka@hluchak.cz

www.hluchak.cz

datová schránka: e7wfea9

Ředitel školy: **Mgr. Pavel Křivohlávek**
krivohlavek@hluchak.cz

Zástupci ředitele: Mgr. Zuzana Hansmannová, statutární zástupkyně ředitele
hansmannova@hluchak.cz
Mgr. Dagmar Ondráčková, zástupkyně ředitele, koordinátorka ŠVP
ondrackovad@hluchak.cz
Mgr. Irena Rutarová, zástupkyně ředitele
rutarova@hluchak.cz

tel.: 581 031 303, 724 120 454 – zástupkyně ředitele

Zřizovatel: Město Šumperk
Adresa: náměstí Míru 1, 787 01 ŠUMPERK
IČO: 00 303 461
Kontakty: tel.: 583 388 111
e-mail: posta@musumperk.cz

www.sumperk.cz

datová schránka: 8bqb4gk

Charakteristika školní družiny (ŠD)

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. Ve dnech školního vyučování tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině.

Školní družina je součástí Základní školy Šumperk, 8. května 63 a svou činností navazuje na školní vzdělávací program této školy.

Školní družina motivuje, podporuje a vede děti k všestrannému rozvoji osobnosti zejména smysluplným využitím volného času, a to širokou nabídkou aktivit v bezpečném prostředí a s profesionálním týmem.

V rámci výchovně-vzdělávací činnosti nabízí dětem rozmanité programy, ve kterých se prolínají všechny složky rekreační, odpočinkové, sebezvzdělávací a zájmové činnosti. Zájmová činnost je doplněna o širokou nabídku zájmových kroužků vedených vychovatelkami ŠD. Pravidelná každodenní činnost jednotlivých oddělení ŠD je obohacena o akce celodružinového nebo celoškolního charakteru zaměřené na roční období, významné svátky a tradice.

ŠD pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity výchovy mimo vyučování (zájmové útvary SVC Doris, výuka v základních uměleckých školách atd.)

V době vedlejších prázdnin a dnů ředitelského volna je ŠD v provozu dle zájmu dětí a potřeb rodičů. V tyto dny jsou pro děti připraveny sportovní aktivity venku i v tělocvičně, výtvarné dílny, exkurze, výlety, nebo programy ve spolupráci se SVC Doris, Městskou knihovnou atd.

Výchovně vzdělávací činnost ve školní družině

Vzdělávací a výchovná činnost školní družiny se uskutečňuje především těmito činnostmi:

- pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,
- příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,
- využitím otevřené nabídky spontánních činností.

Pravidelná zájmová, výchovná, rekreační nebo vzdělávací činnost je každodenní činnost dětí v odděleních ŠD dle týdenní skladby zaměstnání. Patří sem také pravidelná činnost zájmových kroužků, které jsou součástí zájmové činnosti ŠD a jsou vedeny vychovatelkami ŠD.

Příležitostná zájmová, výchovná, rekreační nebo vzdělávací činnost je určena nejen dětem přihlášeným do ŠD, ale i dětem ze ŠK, rodinným příslušníkům a dalším zájemcům. Jedná se o slavnosti, sportovní dny, besídky, exkurze, výlety, návštěvy filmových představení, programy SVC Doris apod. Tyto akce jsou zahrnuty do nabídky celodružinových akcí a akcí v době vedlejších prázdnin a dnů ředitelského volna.

Otevřená nabídka spontánních činností je rovněž určena dětem přihlášeným do ŠD. Jedná se o spontánní aktivity, které jsou zahrnuty do denního režimu oddělení. Jde o hry v ranní nebo koncové odpolední družině, klidové činnosti po obědě a spontánní hry při pobytu venku.

Zájmové vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné denní docházky, pravidelné docházky nebo nepravidelné a příležitostné docházky:

- Pravidelnou denní docházkou** se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců.
- Pravidelnou docházkou** se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání v rozsahu nejméně jedenkrát za 2 týdny po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců, které není pravidelnou denní docházkou.
- Nepravidelnou a příležitostnou docházkou** se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání v jiném rozsahu, než je uvedeno pod písmeny a) a b).

Délka a časový plán

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání v ŠD je pro pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činnost sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu – tedy přednostně pro žáky

prvního stupně základní školy přihlášené k pravidelné denní docházce. Činnost zájmových kroužků je vždy na začátku školního roku upravována na základě aktuální nabídky kroužků a zájmu žáků.

Nabídka celodružinových akcí pro příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností je vytvořena na dobu 1 roku a poté je obměňována a doplňována.

Cíle zájmového vzdělávání

K dlouhodobým cílům zájmového vzdělávání v ŠD patří :

- rozvíjet u dětí schopnost aktivního trávení volného času dětí a vybavit je dostatkem námětů pro jeho naplňování
- pěstovat v dětech pocit sounáležitosti s živou i neživou přírodou a vytvářet základy pro odpovědný postoj k životnímu prostředí
- vést děti k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- připravit děti aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví
- podněcovat děti k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést děti k všestranné a účinné komunikaci
- rozvíjet u dětí schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Obsah vzdělávání

Zájmové vzdělávání je uspořádáno do tematických celků:

1. rekreační a odpočinkové aktivity
2. sebevzdělávací aktivity
3. zájmové aktivity:
 - se sportovním zaměřením
 - s přírodovědným zaměřením
 - s pracovním-technickým zaměřením
 - s esteticko-výchovným zaměřením
 - se společensko-vědním zaměřením

Rekreační a odpočinkové aktivity:

obsah činnosti

- četba a poslech
- vycházky a výlety
- hry: tvořivé, námětové, společenské, stolní, tvarové, konstruktivní, hry s pravidly a bez pravidel
- besedy, rozhovory, vyprávění
- relaxační pobyt na zahradě
- kreslení, omalování

výchovně vzdělávací cíle

- dbáme na odstranění únavy a celkovou regeneraci organismu
- upevňujeme kolektivní cítění, podporujeme přátelské a bezkonfliktní vztahy mezi dětmi a spoluvytváříme pohodové prostředí
- rozvíjíme schopnost aktivního trávení volného času dětí a vybavujeme je dostatkem námětů pro jeho naplňování
- vedeme děti ke vzájemné pomoci, ochotě pomoci slabším a mladším dětem, vzájemnému respektu a toleranci
- rozvíjíme vzájemnou komunikaci a schopnost naslouchat sobě i ostatním

klíčové kompetence

dítě získá kompetence komunikativní, občanské a k naplnění volného času:

- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- zná základní společenské formy chování
- vyhledává a třídí informace vedoucí k výběru vhodných aktivit dle osobních dispozic, umí vhodně relaxovat

Sebevzdělávací aktivity:

obsah činnosti

- procvičování učiva formou didaktických her a výukových programů na počítači
- ověřování a upevňování školních poznatků na vycházkách, výletech, exkurzích ...
- křížovky, osmisměrky, kvízy, hádanky, rébusy, jazykolamy
- vyhledávání informací v encyklopediích, atlasech, slovnících, časopisech ...
- vypracovávání domácích úkolů

výchovně vzdělávací cíle

- podporujeme dobrou pracovní morálku a vedeme je k pocitu zodpovědnosti za uložené úkoly
- zaměřujeme pozornost na rozvoj aktivity, pečlivosti a samostatnosti
- podporujeme zájem o poznání nového a o objevování neznámého, o porozumění věcem a jevům kolem nás
- rozvíjíme u dětí kultivovaný řečový projev jako základ kvalitní komunikace
- podněcujeme touhu po vzdělání a vědění

klíčové kompetence

dítě získá kompetence k učení, k řešení problémů a komunikativní:

- vědomě eliminuje rušivé podmínky a vytváří si optimální podmínky pro učení
- vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení
- hledá různé varianty řešení problémů a nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- při práci ve skupině formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory

Zájmové aktivity:

Zájmové aktivity se sportovním zaměřením:

obsah činnosti

- kondiční cvičení
- průpravná cvičení
- rytmická gymnastika a tanec
- akrobacie
- atletika
- základy sportovních her
- pohybové hry
- turistika
- pohybové činnosti dle ročního období

výchovně vzdělávací cíle

- rozvíjíme vytrvalost, obratnost, rychlost a sílu
- podporujeme zdravou soutěživost a umění vyhrát i přijmout porážku
- dbáme na správné držení těla a rozvíjíme estetický pohybový projev
- vedeme děti ke koordinaci pohybu s hudbou
- zdokonalujeme herní činnosti a dodržujeme daná pravidla
- rozvíjíme tělesnou zdatnost a dovednost v konkrétních disciplínách

- osvojujeme si dovednosti směřující k duševní a tělesné pohodě
- rozvíjíme radost a uspokojení z pohybu
- dbáme na všestranný rozvoj osobnosti dítěte a respektujeme jeho individuální schopnosti a dovednosti

klíčové kompetence

- dítě získá kompetence sociální a personální, občanské a k naplnění volného času
- podílí se společně na vytváření pravidel práce v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- používá bezpečně sportovní vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- ovládá a řídí svoje chování a jednání tak, aby dosáhlo pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- rozvíjí své zájmy a záliby

Zájmové aktivity s přírodovědným zaměřením:

obsah činnosti - okruhy

- zvířata
- rostliny
- ovoce a zelenina
- počasí
- ekologie

výchovně vzdělávací cíle

- pozorujeme přírodu a vnímáme její krásy, rozmanitosti, pozoruhodnosti a proměny
- uvědomujeme si, že i člověk je součástí přírody, a rozvíjíme pocit sounáležitosti s živou i neživou přírodou a věcmi, které nás obklopují
- osvojujeme si základní poznatky v oblasti zoologie a botaniky
- rozvíjíme zájem v oblasti chovatelství a pěstitelství
- zaměřujeme se na chápání zákonitostí přírody, spřízněnosti s ní a vědomě přispíváme k ochraně životního prostředí
- seznamujeme se základy přírodních věd
- pěstujeme kladný vztah k přírodě a její ochraně

klíčové kompetence

dítě získá kompetence občanské, k řešení problémů a k učení:

- vnímá krásy přírody a cíleně o ni pečuje
- chápe základní ekologické souvislosti a respektuje požadavky na ochranu životního prostředí
- chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí – přírodní i společenské
- v situaci ohrožující zdraví a život postupuje podle pokynů kompetentních osob
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- získané vědomosti si dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení

Zájmové aktivity s pracovní - technickým zaměřením:

obsah činnosti

- práce s různými druhy papíru
- práce s netradičním materiálem
- práce s materiály různého charakteru (dřevo, kov, textil, sklo)
- práce s přírodninami
- využití odpadových materiálů
- modelování
- stříhání, skládání, navlékání

- konstrukční činnost se stavebnicemi
- příprava pokrmů
- řemeslná tvorba

výchovně vzdělávací cíle

- rozvíjíme představivost, fantazii, nadání, tvořivost
- podporujeme trpělivost, vytrvalost a zručnost
- rozvíjíme jemnou motoriku
- vytváříme u dětí schopnost sebehodnocení a hodnocení ostatních
- rozvíjíme cit pro materiál
- napomáháme dětem osvojit si různé pracovní postupy a získat základní pracovní dovednosti a návyky

klíčové kompetence

dítě získá kompetence pracovní, sociální a personální a k řešení problémů:

- po celou dobu práce udržuje své pracovní místo v pořádku
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dokáže si zorganizovat pracovní prostor a postup práce
- vyhodnocuje výsledky své práce
- nenechá se odradit případným nezdarem
- započaté činnosti dokončuje
- dbá na bezpečnost a zdraví své i druhých
- znalosti a získané zkušenosti využívá v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Zájmové aktivity s esteticko - výchovným zaměřením:

obsah hudební činnosti

- pěvecké činnosti (sborový i sólový zpěv)
- poslechové činnosti (reprodukováná hudba, koncerty, vystoupení dětí)
- instrumentální činnosti (hry na hudební nástroje)
- hra na tělo
- rytmizace a melodizace pranostik, rčení, říkadel a básní
- hudebně pohybové a taneční hry, hry se zpěvy
- tanec, pohybová improvizace při hudbě, cvičení při hudbě

výchovně vzdělávací cíle

- rozvíjíme hudební vnímání a estetický projev
- zdokonalujeme všestrannou pohyblivost a pohybovou koordinaci
- dbáme na správné držení těla, hlasovou hygienu, správné dýchání a kulturu projevu
- podporujeme vzájemnou komunikaci, empatii
- rozvíjíme fantazii a obrazotvornost, smysl pro rytmus

klíčové kompetence

dítě získá kompetence občanské, k učení a k naplnění volného času:

- umí si vybrat zájmovou činnost dle vlastních dispozic
- rozvíjí své zájmy a koníčky v organizovaných skupinách i v individuálních činnostech
- projevuje pozitivní postoj k hudbě
- zná jednoduché textové zdroje (učebnice, zpěvníky, časopisy, knihy) pro učení
- vybírá přiměřené aktivity ke kompenzaci stresu
- orientuje se v možnostech smysluplného trávení času

obsah výtvarné činnosti

- různé výtvarné techniky
- kombinované techniky

- hry s barvou
- dekorativní práce
- malba, kresba
- ilustrace
- portrét
- zátiší
- návštěva výstav

výchovně vzdělávací cíle

- rozvíjíme kreativitu, fantazii a představivost
- výtvarné osvojování skutečnosti
- vedeme děti ke kladnému vztahu k výtvarnému umění a vnímání smyslu pro krásu
- pěstujeme u dětí estetické cítění a vkus
- podporujeme radost z tvorby
- výtvarným projevem vedeme děti k chápání krás přírody

klíčové kompetence

dítě získá kompetence pracovní, sociální a personální a k trávení volného času

- naučí se základům výtvarné tvorby a umí získaných poznatků a dovedností tvořivě využít
- získá pozitivní vztah k umění a uměleckým dílům
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory prostřednictvím vizuálně obrazných vyjádření
- sám rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- rozvíjí své zájmy a záliby

obsah literárně – dramatické činnosti

- četba
- reprodukční činnosti (vypravování, přednes, dramatizace)
- tvořivé literární a dramatické činnosti
- návštěva kulturních představení

výchovně vzdělávací cíle

- formujeme vztah k estetickým hodnotám
- podporujeme emocionální složku osobnosti
- rozvíjíme schopnost vyjádřit své pocity řečí i gesty
- posilujeme kladný vztah k mateřskému jazyku a k četbě

klíčové kompetence

dítě získá kompetence komunikativní, k učení a k naplnění volného času:

- ovládá řeč, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i s dospělými
- vyjadřuje se vhodně formulovanými větami
- vědomosti dává do souvislostí a uplatňuje je v praktickém životě
- používá jednoduché textové zdroje
- umí si vybrat zájmovou činnost dle svých dispozic
- dokáže odmítnout nevhodnou nabídku na využití volného času

Zájmové aktivity se společensko – vědním zaměřením:

obsah činnosti

- významné objekty v okolí bydliště, školy
- historicky významné památky
- život a dílo významných osobností
- státní svátky a významná výročí

- zvyky a tradice
- náš region
- naše vlast
- zdravý životní styl
- společenské chování
- mezilidské vztahy
- prevence sociálně patologických jevů

výchovně vzdělávací cíle

- osvojujeme a zdokonalujeme poznatky o společnosti a její historii
- vytváříme kladný vztah k místu a prostředí, ve kterém žijeme
- poznáváme historické tradice a kulturní zvyky regionu i naší vlasti
- udržujeme lidové zvyky a tradice
- upevňujeme a dodržujeme správné stravovací návyky a základní hygienické normy
- podporujeme zdravý životní styl a učíme děti chránit si své zdraví
- vytváříme a upevňujeme základní dovednosti a návyky společenského chování
- podporujeme kladné mezilidské vztahy

klíčové kompetence

dítě získá kompetence občanské, komunikativní, sociální a personální a k řešení problémů:

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní dědictví
- používá základní společenské normy chování
- naslouchá druhým, zapojuje se do diskuse
- vytváří návyky pro udržení zdravého životního stylu
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- vnímá nespravedlnost, šikanu a dovede se jí bránit
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- všímá si dění a problémů a řeší je

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině, kde jsou zastoupeni jedinci s různými vlohami a vlastnostmi. Patří do ní také děti se speciálními vzdělávacími potřebami, děti nadané a děti s odlišným mateřským jazykem. V případě, že budou školským poradenským zařízením doporučena podpůrná opatření žákům se speciálními vzdělávacími potřebami ve 2. - 5. stupni podpůrných opatření i pro zájmové vzdělávání, připraví škola podmínky pro jejich realizaci.

Naší snahou je tyto děti nevydělovat do samostatných skupin a snažíme se jim vytvořit a zajistit vhodné podmínky pro jejich úspěšné zájmové vzdělávání.

Přizpůsobujeme a upravujeme jim obsah vzdělávání i odlišnou délku jednotlivých činností.

Přihlížíme k jejich možnostem a schopnostem, respektujeme jejich individualitu a věnujeme jim specifickou péči v rozsahu, který potřebují. Při hodnocení výsledků zájmového vzdělávání zohledňujeme druh, stupeň a míru podpůrných opatření.

Spolupracujeme s rodiči, nebo zákonnými zástupci dítěte, s učiteli a školskými poradenskými zařízeními.

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání v ŠD vychází z aktuálního Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a navazuje na Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Hluchák“ Základní školy Šumperk, 8. května 63.

Školní družina se snaží vytvářet podmínky i pro rozvoj mimořádně nadaných dětí. Talentované děti zařazujeme do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám a nabízíme jim vhodné činnosti, které rozvíjejí jejich tvořivost, rozumové schopnosti nebo pohybové a umělecké dovednosti.

Školní družina spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a se školou.

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení zájmového vzdělávání

Ve školní družině je jmenována vedoucí vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování dětí, vybírání poplatků a předávání informací rodičům.

Činnost družiny je přednostně určena pro žáky prvního stupně základní školy přihlášené k pravidelné denní docházce.

K pravidelné denní docházce lze přijímat i žáky druhého stupně základní školy, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do školního klubu, pokud činnost družiny a klubu vykonává stejná právnická osoba.

O přijetí dítěte do školní družiny rozhoduje ředitel.

Děti jsou do ŠD přihlašování dle potřeb rodičů a zájmu dětí na základě zápisního lístku, který slouží jako přihláška do ŠD. Na něm rodiče nebo zákonní zástupci dítěte vyplní osobní údaje o dítěti, vyznačí rozsah docházky a způsob odchodu dítěte ze ŠD. Po odevzdání vyplněného a rodiči podepsaného zápisního lístku a zaplacení měsíčního poplatku se stává dítě členem ŠD.

Omluvu nepřítomnosti dítěte v družině, odchylky od docházky dítěte do ŠD nebo jeho odchodu z ní sdělí rodiče dítěte vychovatelce písemně.

Odhlašování dítěte se provádí na základě písemného sdělení rodičů.

K vyloučení dítěte ze ŠD dochází v případě soustavného porušování kázně a pořádku, ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních, při dlouhodobém svévolném nenavštěvování či opouštění ŠD, při nezaplacení poplatku za ŠD po dobu delší než 2 měsíce nebo z jiných závažných důvodů. O vyloučení dítěte rozhoduje po poradě s vedoucí vychovatelkou ředitel školy.

Popis materiálních podmínek

ŠD využívá pro svou činnost vlastní prostory, které svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku. Vybavením a úpravami jsou odlišné od školních učeben a vyhovují nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Všechna oddělení ŠD jsou vybavena stolními hrami, stavebnicemi, dětskými knihami a časopisy, sportovním náčiním a audiovizuální technikou. Průběžně je toto vybavení doplňováno a obnovováno.

Děti se podílí svými výtvary na estetizaci a výzdobě prostředí ŠD. Výzdoba je obměňována dle jednotlivých ročních období nebo aktuálních inspirací vychovatelek a dětí.

Pomůcky pro pracovní - technickou a výtvarnou činnost jsou nakupovány jednorázově společně vždy na začátku školního roku - požadavky na tyto nákupy jsou předkládány vedoucí vychovatelce do 15. června běžného roku.

Součástí prostor ŠD je i vlastní sociální zařízení s umývárnou a WC.

Všechny prostory ŠD splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů a jejich plnění je průběžně kontrolováno a vyhodnocováno.

Školní družina využívá ke své činnosti i ostatní prostory školy - herna 1. tříd, místnosti tříd 1. stupně hudebna, cvičná kuchyňka, počítačová učebna. Ke každodennímu pobytu venku je určena zahrada ŠD, na níž jsou umístěny dřevěné herní sestavy a prvky, malé domečky, trampolína, pískoviště a velký zahradní domek se sportovním náčiním. K pohybovým aktivitám využívá ŠD areál školní zahrady s altánem pro volnočasové aktivity, 2 tělocvičny nebo sportovní areál s víceúčelovým hřištěm, běžeckou dráhou a doskočištěm.

Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťují kvalifikované vychovatelky.

Pedagogický sbor je složený z vychovatelek s různým věkovým zastoupením. Kolektiv vychovatelek je schopný týmové práce a spolupráce.

Vychovatelky mají dostatek prostoru pro uplatnění vlastní iniciativy a nápadů dle svých specializací a osobních zaměření.

Vychovatelky se dále průběžně vzdělávají samostudiem a účastí v akreditovaných kurzech, v nichž si obnovují, upevňují, doplňují a rozšiřují svou kvalifikaci.

Vychovatelky splňují všechny předpoklady dané zákonem o pedagogických pracovnících:

- jsou plně způsobilé k právním úkonům
- jsou bezúhonné
- jsou zdravotně způsobilé
- mají odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají

Popis ekonomických podmínek

Za pobyt dětí ve ŠD se vybírá poplatek, jehož výši stanovuje Směrnice ředitele školy pro stanovení výše úplaty za zájmové vzdělávání ve školním klubu a školní družině.

Poplatky za ŠD se platí 2x do roka dle Směrnice ředitele školy pro stanovení výše úplaty za zájmové vzdělávání ve školním klubu a školní družině, a to v termínech:

- do 30.9. za září až leden
- a do 15.2. za únor až červen.

Rodiče platí bezhotovostním převodem na běžný účet školy (č. účtu – 277 230 853 / 0300), nebo hotově v kanceláři školy u sekretářky od pondělí do pátku v době od 6:30 do 14:30 hodin.

Snížení nebo prominutí úplaty za pobyt žáka ve ŠD řeší čl. 6 Směrnice ředitele školy pro stanovení výše úplaty za zájmové vzdělávání ve školním klubu a školní družině.

Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o bezpečnosti a ochraně zdraví dětí jako ve školním řádu. Pokud ŠD využívá pro svoji činnost odborné učebny (např. tělocvična, cvičná kuchyňka,...), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Vychovatelka před začátkem jejich využití děti poučí o provozním řádu učeben a v průběhu roku dětem stále připomíná zásady bezpečnosti a ochrany zdraví a dbá na jejich dodržování.

Děti přihlášené do ŠD jsou poučeny o bezpečnosti a ochraně zdraví a záznam o tomto poučení je uveden v Přehledech výchovně vzdělávací činnosti jednotlivých oddělení.

Děti jsou rovněž povinny dodržovat pravidla bezpečného chování při vycházkách mimo školu, dodržují přitom přesně pokyny vychovatelky. Při přecházení vozovky zastaví vždy první dvojice při jejím okraji. Do vozovky vstupuje jako první vychovatelka a zastavuje provoz, vozovku pak opouští jako poslední.

Děti jsou povinny okamžitě vychovatelce hlásit jakékoli poranění nebo nevolnost.

Děti dodržují dobu pobytu v ŠD předem dohodnutou mezi rodiči a vychovatelkou. Mimořádné dřívější uvolnění je možné jen na základě písemné žádosti rodičů nebo při osobním vyzvednutí dítěte rodiči.

Děti odvádí do ŠD po čtvrté vyučovací hodině vyučující a předává je vychovatelce. Po páté vyučovací hodině odvádí vyučující děti na oběd, ty po obědě odcházejí do ŠD a hlásí se vychovatelce. Při příchodu do školní družiny po skončení vyučování si děti ukládají své aktovky a jiné věci na určené místo. Děti jsou povinny okamžitě po příchodu předat vychovatelce písemné vzkazy rodičů o změně odchodu domů. Nikdy neodcházejí domů bez oznámení této skutečnosti vychovatelce a bez rozloučení. Dětem je zakázáno opouštět prostor ŠD za jakýmkoliv účelem bez dovolení vychovatelky.

Děti šetrně zacházejí s majetkem ŠD. Při jeho úmyslném poškození bude škola požadovat od rodičů odpovídající náhradu. Do ŠD děti nenosí cenné věci a větší obnosy peněz.

Děti se ve ŠD chovají zdvořile a ohleduplně k dospělým i k sobě navzájem. Vychovatelky nestrpí jakékoli uplatňování fyzického a psychického násilí mezi dětmi! Jakékoli projevy násilí a šikany ihned projednávají s rodiči dítěte a s ředitelem školy.

Všechny děti, kteří navštěvují ŠD, se řídí rovněž ustanoveními školního řádu a vnitřního řádu školní jídelny.

Pitný režim je zajišťován každý den. Denně je dětem k dispozici nerezová várnice s nápoji umístěná v prostorách školní družiny. Pitný režim respektuje hygienická pravidla!

V případě nevyzvednutí dítěte rodiči do konce provozu ŠD (do 17:00 hodin) se vychovatelka telefonicky spojí s rodiči, zjistí příčinu jejich opoždění a dohodne se s nimi na dalším postupu o převzetí dítěte ze ŠD. Není-li kontakt s rodičem možné navázat, kontaktuje vychovatelka sociální pracovníci nebo Policii ČR. Vychovatelka vždy dbá na bezpečnost a ochranu zdraví dítěte!

V době nepřítomnosti některé z vychovatelek může v důsledku organizace provozu školní družiny

docházet přechodně ke spojování jednotlivých oddělení. V 15:00 hodin jsou všechny děti slučovány do menšího počtu oddělení v závislosti na skutečném počtu dětí ve ŠD a na rozvrhu služeb jednotlivých vychovatelek.

Prostory a vybavení ŠD odpovídají platným normám bezpečnosti práce a ochrany zdraví dětí a jsou pravidelně kontrolovány.

ŠD má k dispozici lékárníčku první pomoci s potřebným vybavením a seznamem telefonních čísel zdravotnických zařízení. Vychovatelky byly seznámeny se zásadami poskytování první pomoci a vedoucí vychovatelka absolvovala kurz zdravotníka zotavovacích akcí.

V případě úrazu nebo poranění dítěte je zajištěno ošetření a rodič nebo zákonný zástupce dítěte je o události neprodleně informován. Neprodleně je úraz zaznamenán do Knihy úrazů.

ŠD dbá na dodržování hygienických a psychosociálních podmínek. Vychovatelky vytváří pohodové prostředí, které je podnětné, zajímavé a obsahově bohaté. Společnými prožitky s dětmi vytváří vhodné sociální klima.

Vychovatelky přihlížejí k základním fyziologickým potřebám dětí a vytvářejí podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování dětí. V každodenní činnosti je vždy vyvážený poměr spontánních a řízených činností. Denně je zajištěn dostatečně dlouhý pobyt venku, pokud to počasí dovolí. Vychovatelky vždy volí činnosti věkově přiměřené a respektují individuální potřeby dětí. Děti se spoluúčastní na plánování činností ŠD a jeho následném hodnocení.

Zveřejnění Školního vzdělávacího programu ŠD

Rodiče jsou o činnosti ŠD informováni prostřednictvím webových stránek školy (www.hluchak.cz). Školní vzdělávací program pro zájmového vzdělávání je k dispozici v informační schránce pro rodiče u hlavního vstupu do školy a zveřejněn v elektronické podobě na webových stránkách školy.

Vnitřní řád ŠD

Školní družina je ráno v provozu od 6:00 do 8:00. Službu konající vychovatelka nastupuje do ranní družiny tak, aby byla na pracovišti nejpozději 15 minut před zahájením provozu a zkontrolovala pracoviště z hlediska bezpečnosti. Druhá vychovatelka přichází do ranní družiny v 6:30 hodin. Obě vychovatelky společně zajišťují klidné prostředí pro odpočinek a relaxaci dětí před vyučováním.

Děti vcházejí do ŠD vlastním vchodem školní družiny a ukládají si své věci v přidělené šatně. Po převlečení a přezutí odcházejí do oddělení s ranním provozem.

V 7:40 hodin odvádí jedna vychovatelka děti do jejich tříd a předává je třídním učitelkám. Poté se vrací za druhou vychovatelkou do šaten k výkonu společného dohledu.

Od 7:55 hodin přebírá jedna z vychovatelek dohled v šatnách. Po ukončení dohledu v šatnách vychovatelky překontrolují a uzamknou šatny žáků a vchod do ŠD.

Další provoz ŠD trvá do 17:00 hodin. Při dělených hodinách přicházejí vychovatelky pro děti do tříd a odvádějí si je do ŠD, kde jim prostřednictvím odpočinkových činností zajišťují relaxaci před následujícím vyučováním. Po čtvrté vyučovací hodině přivádějí děti do ŠD jednotliví vyučující, po páté vyučovací hodině odvádějí vyučující děti na oběd do školní jídelny. Po obědě odcházejí děti samy do ŠD a hlásí svůj příchod vychovatelce ve svém oddělení.

V 11:50 hodin odcházejí jednotlivá oddělení ŠD na oběd. V této době je školní družina uzamčena a žáky 1. a 2. tříd, kteří končí vyučování v 11:40 a odcházejí s vychovatelkou ŠD na oběd, si tedy mohou rodiče vyzvednout nejdříve ve 12:15.

Po obědě setrvávají děti ve školní jídelně, řídí se pokyny vychovatelek a společně opouštějí jídelnu tak, aby nenarušovaly vyučování ve třídách 1. poschodí v průběhu 5. vyučovací hodiny.

V době odpolední družiny dochází ke střídání i vzájemnému propojování činností odpočinkových,

zájmových, rekreačních a sebevzdělávacích dle týdenní skladby zaměstnání i momentálních potřeb a zájmu dětí. Součástí odpoledního programu ŠD jsou i zájmové kroužky. Vedoucí zájmového kroužku ŠD si ve stanovenou hodinu děti vyzvedávají v odděleních ŠD a po skončení kroužku je přivádějí zpět a předávají vychovatelkám.

Při dalších činnostech organizovaných ŠD či pořádaných v jejím rámci jsou vždy rodiče o dané akci předem písemně informováni. Žák se činnosti účastní jen na základě souhlasu rodičů. Při těchto akcích vychovatelka dbá na zvýšenou bezpečnost dětí!

Po ukončení provozu ŠD odpovídá službu konající vychovatelka za zajištění pracoviště z hlediska bezpečnosti, za zhasnutí světel v šatnách a za uzavření bočního vchodu do školy.

Vychovatelky ŠD plně odpovídají za situaci ve svých odděleních, vedou předepsanou pedagogickou dokumentaci, tvoří měsíční plány práce a podílejí se ve spolupráci s vedoucí vychovatelkou na sestavování celoročního plánu práce ŠD.

Přílohy

- ➔ Zájmové kroužky školní družiny – přehled a charakteristika
- ➔ Plán akcí organizovaných v rámci celé školní družiny (uložen u ředitele školy a vedoucí vychovatelky, vystaven na nástěnce pro rodiče ve školní družině)
- ➔ Celoroční plány práce jednotlivých oddělení školní družiny (uloženy u vedoucí vychovatelky)
- ➔ Měsíční plány práce jednotlivých oddělení – viz nástěnka pro rodiče ve školní družině.

ZÁJMOVÉ KROUŽKY ŠKOLNÍ DRUŽINY - charakteristika

VÝTVARNÁ DÍLNIČKA

Výchovně vzdělávací cíle:

- chápat umění jako specifický prostředek poznání a komunikace
- chápat proces tvorby jako způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků a postojů k jevům a vztahům ve světě
- učit se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivní vnímání, citění a představy
- volit vhodné prostředky pro vyjádření smyslového vnímání reality

Očekávané výstupy:

- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností a zkušeností získaných ostatními smysly
- při tvorbě vizuálních vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly
- pro vlastní osobité vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků vybírá a kombinuje výtvarné

prostředky

Klíčové kompetence

účastník zájmového vzdělávání s výtvarným zaměřením získá kompetence komunikativní, sociální, občanské, pracovní a k naplnění volného času:

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní dědictví
- projevuje pozitivní postoj k umění a uměleckým dílům
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory prostřednictvím vizuálně obrazných vyjádření
- respektuje zkušenosti druhých lidí, čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje stanovená pravidla pro práci

POČÍTAČE

Výchovně vzdělávací cíle:

- naučit základním znalostem a dovednostem
- umožnit rozvoj tvořivosti a představivosti
- podpořit kladný vztah k informačním technologiím

Obsah činností:

- základní ovládání výpočetní techniky
- zásady bezpečné práce s internetem a komunikátory
- práce s výukovými programy
- vyhledávání informací na internetu
- kreslení, psaní, počítačové hry

Očekávané výstupy:

- zvládá zapnutí, vypnutí počítače, přihlásit se a dostat se do programů
- umí pracovat s klávesnicí a myší
- orientuje se v nabídce programů

Metody práce:

- klasické (předvádění, instruktáž...)
- aktivizující (rozhovor, řešení ...)

Klíčové kompetence:

dítě získá kompetence k učení, komunikativní, pracovní a k řešení problémů:

- učí se pracovat s výpočetní technikou
- aktivně pracuje s internetem, vyhledané informace využívá k vlastnímu rozvoji, sebevzdělávání
- umí samostatně a tvořivě přemýšlet a pracovat

- pracuje s informačními a komunikačními prostředky
- vyvozuje správné závěry ze získaných informací
- výpočetní techniku využívá k práci s výukovými programy
- dodržuje pravidla bezpečné práce s internetem
- získává pozitivní vztah k výpočetní technice

VAŘENÍ

Výchovně vzdělávací cíle:

- osvojit si základní pracovní dovednosti a návyky, používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci (i v běžném životě)
- naučit se pracovat s kuchyňskými spotřebiči a nástroji, osvojit si základní pracovní dovednosti při zacházení s elektrickými spotřebiči
- získat základní informace o surovinách používaných při práci v kuchyni, zvládnout přípravu jednoduchých pokrmů
- naučit se základním pravidlům správného stolování

Obsah činností:

- používání kuchyňských nástrojů, přístrojů a pomůcek
- bezpečná obsluha domácích spotřebičů
- příprava studených pokrmů (jednoduchy, studené mísy, pomazánky, chlebičky, zeleninové a ovocné saláty ...)
- příprava jednoduchých polévek a jednoduchých hlavních jídel
- příprava moučníků (pečení, vaření sladkých jídel)
- příprava nápojů a ovocných koktejlů
- pravidla správného stolování

Očekávané výstupy:

- připravit jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy, využívat vhodně potraviny a potravinové doplňky při přípravě pokrmů
- dodržovat základní principy stolování a společenského chování u stolu
- znát základní vybavení kuchyně, bezpečně obsluhovat jednoduché kuchyňské spotřebiče
- správně zacházet s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením školní kuchyňky
- dodržovat bezpečnostní pravidla při práci v kuchyni

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- experimentuje s různými druhy potravin a vytváří jednoduché pokrmy na základě praktických zkušeností
- vytváří si návyky ke zdravému životnímu stylu
- postupuje podle pokynů a instrukcí, dokončí samostatně zadaný úkol
- volí vhodně pomůcky a nástroje potřebné k přípravě pokrmů

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- dokáže zhodnotit vlastní práci, ocenit práci druhých

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně nástroje a vybavení kuchyně, dodržuje vymezená pravidla, plní uložené povinnosti
- zvládá základní pracovní dovednosti a postupy
- vytváří si pozitivní vztah k manuálním činnostem

Kompetence k naplnění volného času

- učí se aktivně využívat svůj volný čas
- rozvíjí své zájmy a záliby v oblasti přípravy pokrmů

VYŠÍVÁNÍ

Výchovně - vzdělávací cíle:

- naučit základním znalostem a řemeslným dovednostem v oboru
- dát možnost k rozvoji citu pro barvy
- umožnit rozvoj tvořivosti, trpělivosti, fantazie
- podpořit kladný vztah k ručním pracím

Obsah činností:

- seznámení s vyšivacími materiály, technikami a pomůckami
- základní vyšivací stehy (vzorník)
- křížkový steh (vyšívání jednoduchých, složitějších i náročnějších motivů)

Očekávané výstupy:

- dokáže vyšít jednoduchý motiv křížkovým stehem
- zvládne vyšívat podle předlohy

Metody práce:

- klasické (vysvětlování, předvádění, pozorování)

Klíčové kompetence:

- umí samostatně a tvořivě pracovat
- naučí se základům křížkového vyšívání a umí získaných dovedností tvořivě využít
- dokáže spolupracovat s ostatními
- získá pozitivní vztah k ručním dovednostem

POHYBOVÉ HRY

Výchovně vzdělávací cíle:

- rozvíjet základní pohybové schopnosti a dovednosti: obratnost, rychlost, vytrvalost,
- uvědomovat si správné držení těla
- vést děti k čestnosti (hra fair play), samostatnosti i umění spolupracovat
- seznámit se s pravidly míčových a pohybových her

Obsah činností:

- základy různých sportů
- základy atletiky
- základy pohybových her
- cvičení a hry s využitím chůze, běhu, poskoků apod.
- cvičení s náčiním: švihadla, míče, obruče apod.
- uvolňovací chvílky, relaxace
- akrobatická cvičení: kotouly, využití trampolíny, skoky z můstku
- závody a soutěže

Očekávané výstupy:

- dítě je schopné hrát fair play a spolupracovat v kolektivu
- zná pravidla pohybových a míčových her
- umí správně odpočívat a relaxovat po cvičení
- zvládá základy atletiky a různých druhů sportů

Metody práce:

- klasické (vysvětlování, předvádění, napodobování, pozorování)
- aktivizující (soutěž, závod, hra, samostatná i týmová práce)

Klíčové kompetence:

- dítě získá pozitivní vztah ke sportu
- dokáže spolupracovat ve skupině, družstvu
- nenechá se odradit nezdarem
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- používá bezpečně sportovní vybavení a dodržuje pravidla

EKOKROUŽEK

Výchovně vzdělávací cíle:

- rozvíjet základní schopnosti a dovednosti

- rozvíjet fantazii, paměť, vlastní myšlení
- rozvíjet motorické zručnosti, koordinace pohybu, kreativity
- vést děti k samostatnosti i umění spolupracovat
- dávat podnět k získávání nových informací
- zábavnou formou procvičovat a získávat informace
- vytvářet kladný vztah k planetě
- utvářet základy správného chování
- získat kladný vztah ke svému prostředí
- dokázat poznat základní podmínky života

Obsah činností:

- základy poznání přírody
- základy poznání živočichů, ptáků, hmyzu
- základy poznání rostlin, stromů, keřů
- cvičení koordinace, rozvoj smyslů
- základy pohybových her
- pomáhání přírodě, získávání informací, procvičování paměti
- pobyt v přírodě, senzomotorický rozvoj, získání vlastní zkušenosti
- hry, soutěže, experimenty, pokusy

Očekávané výstupy:

- je schopen přemýšlet a pracovat v týmu
- zvládá základní informace a poznatky o ekologii
- je schopen rozeznat stromy, rostliny, keře, zvěř, hmyz
- získal vlastní zkušenosti, poznal a viděl věci v přírodě
- rozvíjel vlastní fantazii a kreativitu při tvoření
- zná pravidla pohybových a naučných her

Metody práce:

- klasické (vysvětlování, předvádění, napodobování, pozorování)
- aktivizující (soutěž, závod, hra, samostatná i týmová práce)

Klíčové kompetence:

- získá pozitivní vztah k přírodě
- dokáže spolupracovat v kolektivu
- učí se komunikovat s jinými dětmi pomocí hry

- osvojuje si organizačorské schopnosti
- chová se bezpečně
- dodrřuje bezpečnostní pravidla
- nenechá se odradit nezdarem
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu

TANEČNÍ KROUŽEK

Výchovně vzdělávací cíle:

- citový vztah k hudbě
- rozvoj emočního sdělení pomocí tance
- spojit pohybové prvky s určitou představou
- rozvíjet zaujetí pro pohyb sladěný s hudbou
- umět spolupracovat ve skupince, radovat se z tance

Obsah činností:

- hudebně pohybové hry
- poslech skladeb
- tanečky, taneční dramatizace
- rytmické prvky s hrou na tělo

Očekávané výstupy:

- uvědomit si, že hudebně pohybové aktivity jsou významnou součástí fyzického zdraví a přispívají k relaxaci a pohodovému způsobu života
- rozvíjet fantazii
- spolupracovat s ostatními dětmi, oceňovat a uznávat druhé
- umět vyjadřovat vlastní vjemy, představy a pocity

Metody práce:

- klasické (vysvětlování, předvádění, napodobování, pozorování)
- aktivizační (soutěž, závod, hra, samostatná i týmová práce)

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- rozvíjí se hudební aktivity
- raduje se z toho, co dokázal

Kompetence sociální a personální

- navozuje a rozvíjí vztahy k druhým lidem

Kompetence občanské

- projevuje pozitivní vztah k tanci

Kompetence k trávení volného času

- projevuje pozitivní vztah k tanci
- učí se aktivně využívat svůj volný čas, učí se relaxovat
- rozvíjí své zájmy a záliby v oblasti dětských hudebních aktivit